

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 240

Maribor, sobota 20. oktobra 1928

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Narodni pesniški izrazi

V skupščini je bila te dni zanimiva debata o premoženju bivše črnogorske dinastije. V gmočnih zadevah je že znana stvar, da kar ima režim enkrat v svojih rokah, tega ne da več iz rok. Tako bo gotovo tudi s premoženjem nekdanje črnogorske dinastije.

Zadeva je pa kljub temu zelo zanimiva od raznih strani. Črna gora je prvič revna in zelo zaslužna za osvoboditev. Drugič se je Črna gora po svoji narodni skupščini v Podgorici dne 13. novembra 1918 samostojno izjavila za jugoslovansko državno skupnost. Kot tretje, četrto, peto in tako naprej bi lahko vzeli vprašanja: Kako je Beograd sprejel podgoriške sklepe? Kaj je storil za Črno goro? Kako se ta pokrajina počuti danes? itd.

Eden od sklepov črnogorske narodne skupščine v Podgorici v prvih dneh po preobratu pravi, da je dinastija odstavljena in da zapade njeno premoženje črnogorskemu narodu. Beogradska vlada je dolga leta v lačni Črni gori upravljala to lepo premoženje za narod na ta način, da so vsi dohodni romali v Beograd in da so na posestvih celo službe dobili le oni, ki jih je Beograd poslal.

Po dolgih letih so oživele oblasti in črnogorska (zetska) oblast je zahtevala od vlade vrnitev nekdanjega dinastičnega premoženja. Premoženja še do danes niso vrnili in finančni minister je sedaj odgovoril na interpelacijo, da ni pravih zapisnikov o sklepih črnogorske narodne skupščine in da je treba besede — kakor »narodna last« — smatrati za — narodne pesniške izraze.

Minister dr. Niko Subotić je iznašel za ves režim silno prikladno terminologijo.

Narod zahteva marsikaj: pravico, svobodo, pošteno upravo, gospodarski in kulturni napredek, znižanje bremen za široke delovne sloje, varčnost na vrhu uprave itd. itd. Vse to so pa njegovi pesniški izrazi, na katere se režimu ni treba ozirati. Režim napase svoje strankarske pretorijance, vse drugo pa naj »pesnikuje« v vseh težavah gospodarskega in kulturnega propada, naj bo zatirano in izmозgano do skrajnosti. Kdo bi se brigal za zahteve in pritožbe, saj so sami narodni pesniški izrazi!

Črna gora je beogradska oblastniška gospoda posebno dobro oskrbela. Najbolj jo je založila z — žandarji. Skoraj vsaka vas je pod žandarsko posadko. Več je posadk kot pod avstrijsko okupacijo. V vasi zasedajo žandarji najboljše hiše, šola pa mora v kako podrtijo. Brez žandarja ni ničesar: ne občinskega posvetovanja, ne svadbe, ne krstne slave. Žandar ima ob vsaki uri dostop v vsako hišo in vse mu mora biti na razpolago. Če je slabe volje, obrne v eni hiši vse narobe, v drugi se pa imenitno gosti. Kmet ga mora najpogostejše pozdravljati, dijak se mu odkriva boji kot učitelju.

V volilni dobi zapeljejo med lačne ljudi vozove koruze. Koruzo deli žandar. Žandar šteje tudi volilne kroglice ter prenaša volilne skrinjice. Žandarjeva volja in zahteva je sveta, narodova pa — pesniški izraz.

Črna gora je brez komunikacij, odrezana od vseh drugih krajev — kakor je bila v turških časih. Državni gospodarji poznajo Črno goro le po tem, kar vidijo od nje po beogradskih ulicah in pa po Črnogorcih, ki hodijo v Beograd po svoje plače in pokojnine.

Tudi po mnogih krajih Srbije, zlasti proti jugu ni boljše. Tudi tam so prepu-

Novo predsedstvo skupščine

ILIJAH MIHAJLOVIĆ — PERIČEV NA SLEDNIK. — REDNO ZASEDANJE BO OTVORJENO ŠELE 5. NOVEMBRA S KRALJEVIM UKAZOM.

BEOGRAD, 20. oktobra. Na včerajšnji popoldanski seji narodne skupščine je bil sprejet predlog posl. Škerovića, s katerim se nalaga finančnemu ministru, da naj v svojem delokrogu ukrene vse potrebne korake, da se premoženje bivše črnogorske dinastije Petrovičev izroči zetski oblasti. Skupščina je nato ratificirala trgovske pogodbe z Albanijo, Estonko, Latiško in Egiptom. Pri glasovanju je prišlo do ostrega prerekanja med opozicijo in vladno večino. Opozicija je namreč ugotovila, da skupščina nima kvoruma. Ker pa je predsednik kljub temu odredil glasovanje in isto proglasil tudi za veljavno, je opozicija v znak protesta zapustila skupščinsko dvorano. — Pred zaključkom se je bil prečitan kraljev ukaz, s katerim se zaključuje izredno zasedanje skupščine.

Današnje seje so se udeležili samo poslanci vladne večine. Od opozicije je bil kot opazovalec navzoč samo 1. Nemec, dočim so se zemljoradniki in ostali člani nemškega kluba abstinerjali. Seja je bila zgolj formalnega značaja. Proti pričakovanju ni bilo otvorjeno redno zasedanje, marveč se je vršila samo volitev novega skupščinskega predsedstva.

Predsedništvo je sprejel kot najstarejši poslanec radikal Jovo Selić, ki je takoj odredil volitve. Že pri volitvah se

je pokazala razdvojenost v vladnih vrstah, ker so bile oddane prazne glasovnice, čeprav opozicija ni bila navzoča. Prazne glasovnice so namreč oddali radikalni nezadovolježi. Za predsednika skupščine je bil izvoljen radikal Ilija Mihajlović, ki velja za nevtraleca in posrednika med obema radikalnima skupinama. Dobil je 171 glasov. 13 glasovnic pa je bilo praznih. Ilija Mihajlović se je zahvalil za zaupanje ter naglašal, da hoče biti nepristranski in da se hoče potruditi, da bo izvrševal svojo dolžnost kar najbolj korektno. Obžaloval je, da opozicija ne sodeluje ter izrazil nado, da pride končno do sporazuma in sodelovanja.

Za prvega podpredsednika je bil nato izvoljen demokrat Milan Kujundžić, za drugega podpredsednika musliman Halil beg Hrasnica, za tajnika pa klerikalec Bedjanić demokrat Stević ter radikal Valter in Jovanović.

Predsednik je nato zaključil sejo z izjavo, da bo prihodnja seja sklicana pismenim putem in da bo šele takrat otvorjeno s kraljevim ukazom redno zasedanje. V vladnih krogih zatrjujejo, da bo sklicana prihodnja seja šele za 5. novembra.

Plenarna seja poslanskega kluba KDK v Zagrebu

POPOLNA SOLIDARNOST MED KOALICIJSKIMI STRANKAMI. — POROČILA POSLANCEV O POLOŽAJU V VOLILNIH OKROŽJH.

ZAGREB, 20. oktobra. Danes se je vršila v prostorih bivšega hrvatskega sabora plenarna seja poslanskega kluba Kmečko-demokratske koalicije, kateri so prisostvovali vsi poslanci. Sejo je otvoril predsednik dr. Maček s kratkim pozdravom, nakar je podal besedo poslancu Svetozarju Pribičeviću, ki je podal obširno politično poročilo. Orisal je vse dogodke od zadnje klubske seje, ki se je vršila dne 1. aprila v Zagrebu ter pozval poslance, da naj se korporativno udeležijo jutrišnjega manifestacijskega shoda v Sisku, nato pa zopet vrnejo v Zagreb, ker bodo sprejeti važni sklepi za nadaljno akcijo in borbo Kmeč-

ko-demokratske koalicije proti sedanjemu hegemonističnemu režimu.

Nato so posamezni poslanci poročali o položaju v raznih volilnih okrožjih. Vsi so naglašali, da vlada med Hrvati in Srbi na eni ter prištaši v KDK organiziranih strank največja solidarnost. Narod je skrajno discipliniran in v polni meri zaupa vodstvu Kmečko-demokratske koalicije.

Seja se bo popoldne nadaljevala. Za jutrišnji shod v Sisku, na katerem bo sta govorila oba predsednika Svetozar Pribičević in dr. Maček, vlada velikansko zanimanje. Samo iz Zagreba bodo odšli trije posebni vlaki v Sisak.

Zločin makedonstvujuščih na Jesenicah

DVA ČLANA MAKEDONSKE REVOLUCIONARNE ORGANIZACIJE STASINOČI NA JESENICAH UMORILA NEZNANEGA BOLGARA.

JESENICE, 20. oktobra. Danes zjutraj so delavci, ki so šli na delo, našli v gozdu, oddaljenem 20 minut od koroške meje, neznanca s prestreljeno glavo in prsi. Razen tega je imelo truplo dva vbodljaja z nožem, na če-

lu pa vrezan čuden znak. O dogodku je bila takoj obveščena orožniška postaja, ki je izvršila prve poizvedbe. Kolikor se je dalo doslej ugotoviti, gre za maščevalni umor makedonstvujoščih. Neznanec je namreč bolgarski

ščeni narodu le — pesniški izrazi. Finančni tovariš je notranjemu ministru Korošcu gotovo pravočasno razodel svojo teorijo in terminologijo pesniških narodnih izrazov in zato se je dr. Korošec tudi takoj pohvalno izrazil o redu in miru po južni Srbiji.

Pesniški izraz je gotovo tudi stokanje in kričanje mučnikov v Glavnjači. Šef policije dr. Korošec še ni nobenega mučitelja in krvnika kaznoval in njegov »Slovenec« je zadnjič v svoji ilustrirani prilogi ugotovil, da je Glavnjača »vili podobna zgradba v parku«.

državljan, kar je razvidno iz listin, ki jih je imel pri sebi. Pred dnevi je odpotoval iz Beograda v Zagreb, nato pa v Ljubljano, odtam pa včeraj popoldne na Jesenice. Ljudje so ga opazili na kolodvoru, odkoder je odšel potem proti koroški meji. Pri večernem vlaku so opazili še dva tujca, ki sta krenila v isto smer. Domneva se, da so makedonski revolucionarji izvršili umor bodisi enega svojih nasprotnikov bodisi kakega člana makedonske revolucionarne organizacije, ki ni hotel izvršiti poverjene mu naloge. Danes opoldne je prispela sodna komisija, da izvrši nadaljne poizvedbe.

Samomor starega konteradmirala in njegove soproge

Na Dunaju je včeraj prostovoljno zapustil svet upokojeni konteradmiral Artur vit. Bourguignon-Baumberg s svojo 43letno soprogo Pavlo, rojeno baronico Grubissa. Hišna oskrbnica je opazila zgodaj zjutraj, da uhaža plin iz admiralovega stanovanja. Trkala je na vrata, a zastoni. Pozvala je policijo, ki je stanovanje odprla. Kuhinja je bila polna plina, na stolu sta pa sedela zakonca — tesno objeta — mrtva. V naročju sta imela odprte plinske cevi. V sobi so bila po mizi lepo zložena poslovilna pisma.

Obširna korespondenca, ki jo je stari admiral opravil pred svojo prostovoljno smrtjo, je višek reda in natančnosti. Urejeni so vsi gospodinjinski računi, poravnana najemnina, spisana mrtvaška naznanila, priložen denar in končno oporoka z vsemi podrobnostmi. Stari mornar se je v največjem redu pripravil za zadnjo pot.

V zadnjem času je stari admiral več krat dejal, da ne bo več dolgo živel, neposredni povod njegove prostovoljne smrti je pa gotovo skrb radi soproge, ki bi po njegovi smrti kot druga soproga ne dobila nobene penzije. Kaj naj počne še mlada žena brez vsake oskrbe? Sorodnikom je ni mogel priporočiti, ker so bili nasprotni njegovi drugi ženitvi, zapustiti ji ni imel kaj in tako sta sklenila, da gresta skupno v smrt.

Konteradmiral Bourguignon je izhajal iz stare francoske plemiške in vojniške rodbine. Rojen je bil v Trstu, mornariško akademijo je pa dovršil na Reki l. 1874. Veljal je za velikega mornariškega strokovnjaka. Prestolonaslednika Franca Ferdinanda je spremljal na potovanju okrog sveta. Leta 1909. je služboval v Pulju, l. 1910. je pa stopil v pokoj. Preobrat ga je zatekel v Trstu, odkoder se je pred par leti preselil na Dunaj. Stari mornar se je popolnoma spoprijaznil z novo dobo, živel je mirno in skromno, pri tem pa zadovoljno. Samo tega ni mogel prenašati, da bi družica po njegovi smrti ostala v skrbih in težavah.

Turčija odpoklicala svojega poslanika iz Tirane

CARIGRAD, 20. oktobra. Kemal paša je odpoklicel turškega poslanika iz Tirane, ker Turčija noče priznati Ahmeda Zogu za albanskega kralja.

Kolikor narodovih zahtev ne potlači prevara in trikratni: rimski, pravoslavni in muslimanski klerikalizem, združen v sedanjem režimu, toliko se jih pa zavrže z izgovorom, da so pesniški izrazi. Vse je v redu: režim dela, kar hoče, narod pa pesnikuje v svojem trpljenju.

Srednješolska razmišljanja

POTREBA SPREJEMNEGA IZPITA. — BREZPLAČNO ŠOLANJE V NAČELU. — STIK MED ŠOLO IN DOMOM.

Maribor, 20. oktobra.

Srednješolski zakon nas bo rešil! Ta nada nam daje moč za delo in nas krepi, da ne obupavamo. V svrhu njegove pametne ureditve danes migljaj, ki se tiče sprejema učencev iz osnovne šole v srednjo šolo!

Zadnji dve jeseni, lani in letos, smo sprejemali v I. razred srednjih šol učence iz osnovnih šol brez sprejemnega izpita — tako je bilo povelje »od zgoraj«. Tisti, ki so to povelje dali, se pač pri tem niso zavedli, kako »nivelizirajo«, to se pravi, tiščijo nivo srednje šole na Slovenskem občutno navzdol. Toda naj ne nastane morda nespornost, da je morda njih delo nezadostna priprava za sprejem v srednjo šolo. Sploh si od sprejemnega izpita, ki bi naj bil nekaka prva selekcija srednješolskega dijaštva, tu di v tem oziru ne obetam dosti, kajti praksa je čisto pokazala, da vtis, ki ga je učenec napravil pri sprejemnem izpitu, čisto ni odgovarjal onemu, kar je pokazal učenec pozneje. A kljub temu odločno zagovarjam potrebo sprejemnega izpita.

Zakaj?

Znano nam je vsem, ki smo obiskovali srednje šole, — malo je takih, za katere to ne bi veljalo, — da so nas za sprejemni izpit naši gospodje učitelji (ali kdo drug) temeljito pripravljali izven šolskega pouka in to ne samo 14 dni, nego navadno po več mesecev. In ta plus, ki smo ga mi prinašali s seboj v srednjo šolo in ki nam je prišel zelo prav ter je tudi našim profesorjem olajševal delo, ta plus je manjkal lani oziroma manjka letos prvošolcem silno občutno, saj so prišli brez sprejemnega izpita v sred. šolo celo učenci, ki niso znali poštevanke. Da, posledice te pomanjkljivosti se kažejo še tudi pri letošnjih drugošolcih in se bodo kazale — prepričan sem — vsi v srednjo šolo. Vrh tega obstoji pri nas anomalija, da se nezmožnih prvošolcev ni mogoče niti tako kmalu iznebiti. V Avstriji in nekaj časa še tudi v Jugoslaviji je bila dana možnost za prvo »trebljenje« že o božiču. Sedaj je stvar postavljena na glavo: kljub temu, da imaš tekom enega tromesečja že prilike dovolj, da do dobra spoznaš nadarjene, manj nadarjene in nenadarene učence ter nagajive, se 1. decembra ob zaključku prvega tromesečja balast ne sme odstraniti, ampak se mora vleči še 3 mesece naprej do konca II. tromesečja. In še tedaj je včasih težek boj za tega ali onega, ali se naj odstrani ali ne. Izkazalo se je skoro dosledno, da je vsak tak učenec, ki je bil ob koncu II. tromesečja »pardoniran«, na koncu šol. leta potem padel iz 3. 4. da, celo iz 6. predmetov.

Zato uvedi novi srednješolski zakon zopet sprejemni izpit in dosezi prvo selekcijo že 1. decembra.

Obeta se nam radi obstoječega političnega položaja revizija ustave. To pri liko je treba porabiti, da se popravijo tudi točke, tičoč se šolstva. Največja demagogija, kar zadeva šolstvo, je ustav na določba, da je vse šolanje brezplačno. V načelu je ta določba za demokratsko državo z demokratsko ustavo pravilna; ali da je šolanje v načelu brezplačno to mora biti povedano tudi v ustavi. Kako se da ustava obiti, to je pokazala praksa v raznih uredbah in naredbah, izdanih od prosvetne uprave, ter zlasti v našem pristojbinskem (ali »taksnem«, kakor se tako lepo po jugoslovansko pravi,) zakonu. Trditev, da je pri nas šolanje brezplačno je humbug!! Poglejmo le v osnovno šolo! Že tam je treba dati izkaze o napredku učencev kolekovati. Enako na srednji šoli, in čim višje gremo v šolstvu, tem višje postajajo takse za izpričevanje, da ne omenim naravnost oduševskih taks za izpričevanje na visoki šoli. Če bi še od teh taks kaj imeli oni, ki morajo za mišerno uradniško plačo prevzemati nase muko eksaminatorjev, bi se dale pristojbine še nekako opravičevati. Ali vse to odide v nenasično žrelo državne fiska, ki je malha brez dna. Pa ostanimo pri srednji šoli. Vsako šolsko leto skoro pri-

naša tozadevno nova bremena. Letos n. pr. je moral plačati vsak dijak pri vpisu 29 Din in sicer 4 Din za tiskovine in podobno (opravičljivo!), 20 Din za nekak zdravstveni sklad ter 5 Din koleka na prijavi z osebnimi podatki. Seveda je bil lahko vsote 20+5 Din oproščen, če se je izkazal s spričevalom o revnosti. Toda prosim vas, zopet hoditi v pisarno! Naš človek je že naveličan hoje v pisarno kamor mora pri »sijajni« raji upravi itak za vsako malenkost. In tako je 95% dijakov raje plačalo onih 25 Din, marljivi in lenuhi, siromaki in bogataši. Ravnateljstva so do 15. 9. morala denar odposlati z obračunom vred naravnost v Beograd; koliko od tega denarja bo prišlo v namene, ki jih je prosvetna uprava rabila kot pretvezo za terjatev te dajatve v naše kraje nazaj, si lahko mislimo... Tako je torej po ustavi določeno brezplačno šolanje!

Četrtek 25. oktobra

„ALRAUNA“

(H. H. Ewers)

Kino Union

Če pa bi ustava določala brezplačno šolanje le v načelu in bi bil k tej določbi izdelan poseben pravilnik, ki bi zahteval n. pr. od premožnejših staršev odnosa od zaničnih dijakov šolnino, bi marljivi in revni dijaki s tem ne bili pri zadeti, finančni efekt pa bi bil isti ali morda še celo večji. Koristno bi tudi bilo, če bi pravilnik določal, da izvesten del šolnin ostane srednji šoli, s katere šolnina izvira.

Obenem bi bila uvedba šolnine izdatna vzpodbuda za starše, da bi se brigali za svojo deco, kakšna je, kaj dela, kako se uči in kakšno je njeno vedenje. Na osnovi svoje večletne izkušnje moram na žalost ugotoviti, da več ko 50% staršev nikoli ne pride v šolo vprašat po napredku in vedenju svojih otrok. In to so potem večinoma oni, ki valijo na koncu šol. leta krivdo za neuspeh otrok na šolo, na profesorje, na napačno učno metodo, na strogost itd. Najdejo se še celo taki starši, ki menijo, da je nam profesorjem obisk staršev neprijeten, dočim si želimo mi čim tesnejšega stika med domom in šolo. Moral pa sem slišati od dijakov, ko sem jih oštel, zakaj niso prosili tega ali onega roditelja, naj pride k meni, celo neverjetni odgovor, da so za to roditelje prosili, da pa roditelji nočejo iti v šolo, češ: »Zaradi tebe se ne bom dal še jaz od profesorja ošteti!« Toliko takta pač sme pričakovati od profesorja vsak roditelj, da zaradi svojega otroka ne bo oštet, četudi mu bo morda profesor povedal resnico brez vsakega olepševanja z namenom, da bi roditelj pomagal šoli, spraviti učenca na pravo pot.

K zaključku: Consules, ko pride do revizije ustave, spomnite se tudi brezplačnega šolanja v načelu; starši pa naj blagovolijo prihajati čim česče v šolo, da bo stik med šolo in domom čim tesnejši!

Profesor.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 20. okt. ob 20. uri »Gejša« ab. A. Kuponi.
Nedelja, 21. okt. ob 20. uri »Ognjenik«.
Znižane dramske cene.
Ponedeljek, 22. okt. Zaprto.
Torek, 23. okt. ob 20. »Plesni večer Ksenije Burghauser«, ab. B.
Sreda, 24. okt. ob 20. »Therese Raquin«, ab. A. Premijera.

»Therese Raquin« na mariborskem odru. V sredo, dne 24. tm. bo zanimiva premijera Zolove psihološke drame »Therese Raquin«. To je razen »Ubijaca«, ki je bil pred leti vprizorjen na našem odru, eno najjačjih in najbolj efekt-nih oderskih del nesmrtnega francoskega naturalista. Naslovno vlogo bo igrala gdč. Kraljeva, dobrohotno Raquin pa ga Bukšekova, mično 15letno Sussane nam bo podala ga Savinova, glavna moška vloga je v rokah g. Groma. Režira g. J. Kovič.

Mariborski in dnevni drobiž

Novi in izbrisane obrtne pravice v Mariboru

Meseca septembra so bile v Mariboru izdane sledeče nove obrtne pravice: Baumeister Josip, mlatenje s parnim strojem, Državna cesta 22; Klima Marija, branjarja, Frankopanova ulica 35; Mavrenčič Josipina, trgovina z delicatessami, Meljska c. 64; Javno skladišče in prevozna družba, d. d. v Celju, špedicija, Aleksandrova c. št. 11; Sieber Marija, trgovina z rokavicami itd., Gosposka ul. 9; Mednarodna bančna družba, bančni in komisijski posli, Cankarjeva ul. 14; Pavaletz Franc, trgovska agentura in komisija, Tržaška c. 63; Filipčič Albina, šivilja, Tattenbachova ul. 19; Kohnstein Arnošt, prodaja izgotovljene-ga usnja itd., Vetrinjska ul. 5; Thür Ivan, prodaja strupov, Gosposka ul. 24; Welle Eliza, trgovska agentura in komisija na debelo, Meljska c. 57; Falkonetti Angela, komisija s kovinastimi polfabrikati, Slovenska ul. 26; Legat Anton, prodaja mesa, kruha itd., Vrazova ul. 4; Jonaš Roza, prodaja cvetlic, Rajčeva ul. 2; Laboter Alojz, čevljar, Krekova ulica 8; Šerak Eliza, trgovina z mešanim blagom, Vodnikov trg 1; Cilenšek Ludovik, trgovina z mešanim blagom, Betnavska c. 31; Bolvari Josip, prevažanje oseb z avtomobilom, Frančiškanska ul. 13; Sapač Karol, krojač, Tržaška cesta 47; Polanec Ivan, mesar, Glavni trg; Gorjak Emil, prevažanje oseb z avtomobilom, Valvazorjeva 39 in Mlaker Alojz, sejmarnstvo z galanterijo itd., Aleksandrova c. 19.

Izbrisane pa so bile meseca septembra sledeče obrtne pravice v Mariboru:

Čeh Franc, pek, Smetanova ul. 51; Gajšek Marija, strojno pletenje, Židovska ul. 4; Hohnjec Anton, mesar, Ruška c. 8; Pišlerič Marija, branjarja, Meljska c. 5; Ussar Ferdo in drug, kleparstvo, Tržaška c. 65; Jemec Ivan, mesar, Frankopanova ul. 15; Kresnik Karol, trgovina s poljskimi stroji itd., Državna c. 22 in Wagrاند Ferdo, steklar, Vetrinjska ulica 22.

Četrtek 25. oktobra

„ALRAUNA“

(H. H. Ewers)

Kino Union

Krajevna organizacija SDS za V. okraj ima drevi ob 20. v Mariborskem dvoru svojo redno odborovo sejo.

Himen.

Poročil se je dne 15. tm. g. Milan Florjančič, namestnik upravitelja splošne bolnice v Mariboru z gdč. Bredo Nerat, učiteljico v Trbovljah, hčerko pokojnega sodnika g. Nerata iz ugledne narodne mariborske rodbine Nerat. Naše čestitke!

Glasbena Matica v Mariboru.

Pevski zbor Glasbene Matice je imel v petek svoj redni občni zbor. Iz odborniških poročil je bilo posneti, da je razvijal v preteklem letu zbor zelo živahno delovanje. Podčrtaval se je posebno uspeh zborovega nastopa med Nemci v Švici in Avstriji. Predsednikom je bil sedmič izvoljen g. I. Arnuš in tudi vsem drugim odbornikom se je s ponovno izvolitvijo izreklo popolno zaupanje. V soboto bo zbor sodeloval pri proslavi desetletnice češke republike.

Ljudska univerza v Mariboru.

V ponedeljek, dne 22. oktobra, ob 8. zvečer predava dr. Makso Šnuderl o temi »Žena v našem pravu«, I. del.

Lepega živega modrasa

je ujel 11. tm. na poučni ekskurziji s I. razredom učitelj g. Vranc v studenškem gozdičku. Par dni popreje pa je ujel neki učenec VI. razreda tudi v studenškem gozdu — živega gada. Zanimivo je dvojje. Gad in pa modras sta silno redek pojav v studenškem gozdu, ki leži v ravnini in ne na prisojnem mestu. Splošno se je mislilo, da tu sploh ni strupenih kač in se na to sploh ne ozirajo številni posetniki prijaznega gozdička, še najmanj seveda pa mladina. Drugič je pa zanimivo, da se je našel modras tako pozno. Sicer je bil res 11. oktobra precej toplej, a neposredno pred njim je bilo dovolj prav hladnih in deževnih dni.

Splašeni konji.

Včeraj popoldne sta se v Smoletu, vi ulici splašila nekemu hlapcu v to-vorni voz vprežena konja ter zdivjala po Valvazorjevi ulici. Bila je divja in nevarna vožnja. Hlapec je bil na vozu z vajeti, ovitimi okrog rok. Konj se ni dalo ustaviti, dokler nista pridirjala v Dvořakovo ulico, kjer se je eden zaletel v hidrant ter ranil. Tedaj sta oba obstala. Pasanti so sicer v strahu bežali na vse strani, nesreče pa ni bilo nobene. Tudi konj se ni težje poškodoval. —

Zopet pogrešanec.

Policiji je bilo prijavljeno, da je pred tremi dnevi odšel od doma 17 letni Albrecht Kajetan in da se ni vrnil. Misli se na kako fantovsko pustolovščino ali pa na nezgodo. —

Mariborska ženska podružnica CMD priredi v nedeljo, dne 21. tm. »Dan bončkov« in prosi občinstvo, da bi podprlo to akcijo.

Pevsko društvo »Luna« v Krčevini je bilo z gmočnim uspehom trgatvene veselice 29. sept. prav zadovoljno. Odbor smatra za častno dolžnost, da izreče vsem darovalcem grozdja iskreno hvalo.

Sokol v Studencih

prične s plesnimi vajami v nedeljo, dne 21. tm. ob 16. uri v svojem domu. Ako bo dovolj priglasičencev, se bo vadilo v dveh oddelkih in sicer z začetnikj posebej in z drugimi, ki se žele še izpopolniti, posebej.

Kolo jahačev v Mariboru

prične v ponedeljek z rednim poukom v jahanju v jahalnici v Cvetlični ulici in sicer ob delavnikih od 13. do 15. ure, ob praznikih in nedeljah od 9. do 11. ure. Plača se od ure 10 Din, plačati pa je treba najmanj za deset ur naprej. Ob tem času se sprejemajo tudi novi člani in članice. 2027

Specijalist za ženske bolezni in porod dr. Benjamin Ipavc

v Mariboru, Gosposka ulica 46, zopet ordinira od pol 10. do pol 12. in od 15 do 16. ure. 2018

Večer okultne znanosti

bo v ponedeljek, 22. oktobra v Veliki kavarni. Izvajanja g. Svengalija. 2028

Prostovoljno gasilno društvo Pekre

vabi na sprejem nove motorne brizgalne, ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. okt. s sledečim sporedom: 1. Ob 13. uri sprejem brizgalne pri gostilni Rechberger v Studencih, 2. Odhod v povorki z godbo na Pekre, 3. Veselica (dobrodelna) v gostilni »Kmetič« z zelo pestrim programom. Ker je čisti dobiček namenjen odplačilu brizgalne vabi odbor na obilno udeležbo. 2017

Komercialni tečaj

priredi Društvo zasebnih nameščencev v Mariboru za one, ki se hočejo naučiti oz. izpopolniti svoje trgovsko znanje. Poučevali se bodo trgovski predmeti, jeziki, stenografija in strojepisje. Predavanja bodo zvečer ali popoldne. Prijave in pojasnila daje g. Pelikan, Ljudska tiskarna, Maribor, Sodna ulica 20. 2003

Ure, zlatnina na obroko

brez poviška — Jiger, Maribor, Gosposka ulica 15. — IX

Četrtek 25. oktobra

„ALRAUNA“

(H. H. Ewers)

Kino Union

Kolonija bednih

Na Vranglovem otoku severno od Sibirije živi vsega skupaj 5 Rusov in 50 psov. Ta mala kolonija je stalno v nevarnosti, da pogine za lakoto. Neugodno vreme je letos onemogočilo parnikom, da bi prodrli do tega otoka in siromake založili z živili in zdravili. Zadnjič je prsital tamkaj neki ruski parnik l. 1926. Strokovnjaki v Moskvi, ki se posvetujejo o nagli pomoči tej nesrečni koloniji, izjavljajo, da je s parobrodi nemogoče prodreti do otoka, še manj pa z aeroplani. Edina rešitev bi bila ekspedicija na pasjih saneh, vendar pa bi bila še ta v stalni nevarnosti, da ne postane žrtev vremenskih neprilik ali tamkajšnjih divjih zverj.

Že črček drepeva . . .

VINSKE TRGATVE NA PAPIRJU IN V RESNICI — DOMAČI PRAZNIK —
METAMORFOZA ZLATE KAPLJICE — POST FESTUM.

Ob času trgateg 1928.

Zaprašeni meščan je zares uboga para: Zadovoljuje se z lepaki, ki vabijo na »vinske trgatve« in čita oglase, kje in po kakšni ceni se toči novi vinski pridelek. Pa gre in poskusi, in niti pojma nima odkod je privrela in kako je nastala nova pijača. Srka jo z najrazličnejšimi čustvi in uganjani, vmes pa posluša komentarje vinskih »strokovnjakov«, ki so v teh dneh največji filozofi tuzemske kulukarije.

Razplete se razgovor o oni pravi vinski trgatevi od nekdaj. Pri tem seveda ne manjka zafrkljivih opomb, kako je danes.

In vendar ni tako hudo, četudi ne tako kakor bi po starih tradicijah moralo biti.

Trgatev je praznik vseh praznikov naših idiličnih vinskih gor. Beseda sama vsebuje razkošje, večje od onega za Božič in Velikonoč. Kako tudi ne? Mi, ki bolj liberalno mislimo, imamo te dni vedno porednega Bacchusa pred očmi, kako drvi čez obronke naših vinskih goric veselo ukajoč, ščipajoč deklice v bedra, poljubljaajoč vse vprek. Davno obledela tisočletja vstajajo iz groba stare kulture v motni reprodukciji; kajti nič več ne vidimo trgatvenih veseljarjev, kako si s trtinim listjem opletaajo glavo; edina posledica tega veselega razpoloženja so ostale zveste prastari tradiciji.

Ce si danes povabljen na trgateg, ni to pravzaprav nič posebnega. Vnaprej že veš, kako bo končalo, namreč v takozvanih »ročah« po posebno slovesnem sistemu.

Mesec vinotok je tajinstven kakor blijsko skrivnostno razodetje. Sin zemlje in tudi zvezda neba ne vesta, kdo piše in kdo plača. Neka brezizrazna negotovost visi v zraku; vsakojaka vznemirjenja pretresajo misli zamišljenih vinogradnikov in v glavnem so negotove vinske cene tajinstveni vzrok turobnih misli. Kljub temu pa se vse pripravlja na nekaj velikega in v tem podzavestnem pričakovanju se pitajo goske in purani, mladi pusi in petelini; v kletih se nomete, beli in snazi, sodi se popravljaajo — skratka: mobilizacija je za čim svečanejši sprejem vinskega boga. Izmed vseh domačih je samo hišni gospodar nekam resno zamišljen in če mu dobro pogledaš v obraz, razločiš v njem večni zapis o potu njegovega obraza: Potne srage so zorale brazdo za brazdo. Na temenu mu sedi Skrb, gode kakor čarovnica s Kleka, na desnem ušesu mu visi sodni, na levem davčni birič; za vrat ga stiska posojilnica in oči je izbulil kakor da išče rešitve v gostobesednem volilnem programu. . .

O, ni več tista dobrohotna, blaga vinska trta kakor nekdaj v starih časih! Nekam bolni so nasadi, krmežljavi, kakor otroci mestnih zidin. . . Kakor bledolčna gospodična ali prezgodaj ostarela devica se ti zdita in ona trta, pa ne veš vzroka te »modernizacije«. Ker je vse, prav vse po veliki vojni narobe, kvitiraš tudi ta pojav kot nekaj samo po sebi razumljivega. In srečen je oni, ki zamore danes res napolniti svojo klet. — Mnogo je bilo trpkih preskušanj od prvega dehtenja cvetočega vinograda — čez nevarno poletje do težko pričakovane jeseni: Raznolike bolezni, prej nepoznane, so napadale vinsko trto, ki je bledela in hiralala in nemo prosila po galici in drugih zdravilih; v zraku in globoko v zemlji so prežali nanjo zavratni sovražniki najrazličnejših imen: prišla je kužna peronospora, pojavil se je črni palež; ominozna trtna uš se je zagrizla v možgane skrbi polne vinogradnikove glave. V učenosti osiveli možje so noč in dan snovali načrte, kako pokončiti škodljivce vinske trte ter ji vrniti izgubljeno zdravje. A strah pred točo in uimami?!

Pa je prišla pestrobojna jesen preko obronkov naših vinskih gor. Oglasili se je legendarni, sicer monotono a pristrano pojoči klopotec, naš narodni gong, ki naznanja delopust matere Zemlje. To je vrvenje v jeseni in poslavljajoče se lepote v izobilju! V ozračju plavajo sferne melodije božjega blagoslova, ki po-

čiva nad zorečimi vinogradi in nad milom že pospravljenih njiv. . .

Tedaj stopa po vinogradu še vedno zamišljeni gospodar in pregleduje, kje gnije, kje je toča pobila, kje je razsajal črni palež in kje je zdrava odbrana trta. . . Pa se zgodi, da prikaže takrat v vinograd tuj, lepo oblečen gospod, ogled desno in levo po pridelku: Vinski trgovec je. . . S prikritim strahom ga pozdravlja gospodar in če je tujčeva beseda trda, rezervirana, — začuti gospodar ostre bodljaje v svojem srcu: Nova briga se je spočela v njegovem srcu, v hipu se je podrl zlati grad, postavljen v oblake svetlega upanja in novo razočara nje, večnovčni gost seljakove duše, je leglo nanj kakor mora. . .

Kljub temu pa se doma pripravljajo velike stvari: Viničarjeva družina pomaga gospodinj; kajti dela je čez glavo. V peči presketa ogenj, pitani purani doživljajo strašne dni: obglavljajo jih; smrti so zapisani mladi pujski in petelini. Mesarsko klanje v proslavo velikih dni trgateg pa bi brez gibanja in pota ne bilo popolno; okrog kuharice se vrtilo okrog starinske peči in lica se jim svetijo, kakor da pričakujejo prihod kneza tega sveta. . .

Vse je pripravljeno: topiči pokajo v gorah; trume beračev so zasedle po odredbi gospodarjevi ves vinograd, režejo grozd za grozdom in polagajo v brente. Krepki nosači nosijo sladko breme po obronkih nizdol v priklet, v stiskalnice, kjer grozdje zdrobijo, naravnajo v »skoše« in kmalu se hreščaje spuščajo ogromno hrastovo bruno velike stiskalnice na vinske jagode. Svečano kakor svečenik stopi viničar s steklenico šentjanževca ter jo izprazni nad grozdom: Svečana zaroka starega vina z novim sokom je izvršena. . . Vonj novega vina se dviga v nebo in razširja kakor vonj kadila pri veliki maši. . .

Kakor živi vrelc izpod skale teče novi mošt v veliko kad in z njim ves misterij njegove bitnosti; duhovitost in bedarija, levja moč in tigrova krvoločnost; solze čiste device Eulije in besni gnev ter še prav mnogo tiste specifične prvine, ki se ji pravi ljubezen — vse to je pomešano v tem sladkem, omamno vonjivem potočku, ki neprestano in neutrudno teče v kadi in iz kadi v skrbno oprane ter ožveplane sode. . .

Lica žare. Oglasi se harmonika in vesela pesem odmeva v jesenski mrak. — Vrh goric zakurijo kresove in spuščajo rakete pod spokojno smehljajoče zvezde — V viničariji je gostovanje, smeh, veselje, harmonika. Prožni pari se zavrtijo. Tudi stari so nekam pomilajeni in se zavrtje z brhkimi dekleti. Od holma do holma se razlega veselo ukanje in stari Bacchus je ves solzan od veselja, ker niso tisočletja vzela njegove detronizacije preresno. . .

Vso božjo noč traja najlepši praznik našega kmeta — in proti jutru, ko leži nad griči bela megla — utihne tudi črček, ki je v trgateg veleval. . . Le konjički škreblijo, ker vince peljajo v dolino in potem je mir božji nad stvarstvom — — — Trgatev je končana.

Uzoren vojak

Neki angleški polk, garniziran v Egiptu, je dobil po šesturnem pohodu odmor. Med odmorom je dobil polkovnik obvestilo, da se vojaki pritožujejo radi slabe hrane ter da so tudi vsled prevelike utrujenosti silno nezadovoljni. Polkovnik je takoj nato pozval ves polk in imel na vojake sledeči nagovor: »Sedaj pozivam vse, ki nočejo korakati 16 milj nazaj, naj se takoj javijo in stopijo tri korake naprej.« Kot bi trenil je stopil ves polk tri korake naprej, samo neki majhen in suh vojak je ostal na svojem mestu kakor da bi bil prikočan. Polkovnik je ponosno gledal na njega, stopil k njemu in mu rekel: »Dragi mladenič, ti si edini, ki pozna svojo dolžnost. Ponosen sem na tebe, ker si ti edini pripravljen in tudi še sposoben, da prehodiš še 16 milj!« — »Ne, gospod polkovnik,« je zamrmral vojak. »Tega ne zmorem, ker ne morem napraviti niti tri korake, ki jih je napravil ves polk.«

Prospeta

W. Shakespeare, Zimska pravljica

(Prevel Oton Župančič. V Ljubljani 1928. Tiskovna zadruga. 143 str. Cena broširani knjigi 40 Din, vezani 48 Din, poština 2 Din.) — »Zimska pravljica« je peti Shakespeare, ki ga je izdala Tiskovna zadruga v prevodih Otona Župančiča. Poleg mrakotnih tragedij »Othella« in »Macbetha« ter svetle komedije »Kar hočete«, romantična igra, delo starejšega Shakespearea, ki je že doživel svojega Hamleta in Othella in so se v njem umirile strasti in bolečine življenja. Kakor moder ded je v tem delu pesnik: pripoveduje nam, svojim nedoraslim vnukom, mično pravljico o hudih stvarih tega sveta, ki pa se naposled vendarle blago strnejo v srečen zaključek. Svetla in očiščujoča je dobrota pesnikovega pogleda na strasti in zablude življenja. Delo je že pri vpriporitvi v gledališču nudilo gledalcu izreden užitek, ta užitek pa se še stopnjuje v knjigi ob mirnem razmotrivanju bogatih pesniških lepot, globokomumnih življenjskih modrosti ter trdega renesančnega humora, ki je obilo nasut v tem delu. Hvaliti Župančičev slovenski prevod bi bilo odveč. Po Župančičevih prevodih Shakespearea je široka angleška javnost šele zaznala za slovenski narod in njegovo kulturo. Slovenski razumnik pa, ki bi v svojem predalu ne imel poleg Prešerna tudi Župančičevih prevodov Shakespearea, ne more veljati za kulturnega človeka. — To delo se po svoji bogati snovitosti in pesnikovem blagem odnosu do življenja še posebno priporoča srednješolski mladini za privatno in šolsko čtivo. Profesorji slovenščine, ne pozabite svoje dolžnosti!

Kritika in Gaspar Cassadó

V kritikah, ki jih je bil deležen Gaspar Cassadó v širokem svetu, so značilne besede, s katerimi zaključuje dunajska »Volkszeitung«: Morata ga slišati, tako govori ves Dunaj!, pred tem pa piše: »Senzacija poslednjih dni, kakoršne je Dunaj od časa do časa potreben. Že pri prvih potezah spozna poznavalec učenca Casalse.«

Madridski »A. B. C.« pravi: Uglajena tehnika. Silna moč izražanja in odlična sensibiliteta odlikujejo velikega čelista Cassadó-a. . . Za zaključek večera se je izkazal kot briljanten komponist in kot ognjevit, sijajen virtuoz v svojem »Plesu zelenega vraga« (ki ga igra tudi v Mariboru).

Vanguarida (Barcelona) piše: Kolika možnost izražanja, bilo v silnem pianissimu, bilo v sočnem fortu kot tudi v dramatični nizini. Kolika radost in poskočljiva lahkota v allegro. Kakšna očarujoča tehnika v njegovem »Plesu zelenega vraga«!

Pariški kritik Leroi piše v »Gaulois«: Kak umetnik! S svojo čudovito tehniko, s svojim toplim, bogatim tonom, kako krasno vodi lok. . .

»Het Vaterland« (Haag) piše: Cassadójeva igra vsebuje polno sijaja vseh vrst in zveni silno očarujoče. . .

Kot znano igra Cassadó v Mariboru prihodnji četrtek.

Uredništvo v vlaku

Mnogi mislijo, da igra politika samo v Evropi veliko vlogo. Insencije agitacije za predsedniške volitve v Ameriki pa dokazujejo, da je Amerika tudi v tem prekosila Evropo. Ravno sedaj je demokratski kandidat guverner Newyorka Alberd Smith nastopil svojo turnejo po zapadnih državah ter si v to svrhu oskrbel železniški vlak, ki je pravi propagandni arzenal, kakoršnega še celo v Ameriki doslej ni bilo.

Kandidata spremlja 47 novinarjev, reporterjev in fotografov. To spremstvo ima rezerviranih troje velikih spalnih vagonov. Tudi poprej je bilo v navadi, da so se kandidati posluževali tiska, samo da ni bilo to še nikdar tako očitno in v tolikem obsegu. Proti državnemu tajniku Hughes-u je vladalo pred osmimi leti veliko ogorčenje, ker je vzel osem novi-

Je bilo glasovitih v starih časih.
Danes obstoji samo eno čudo,
zato pa tem bolj znano po svojih
7 prednostih, a to je

Schicht
Terpentin-
Milo

narjev-seboj na veliko agitacijsko potovanje. Danes pa spreminja kandidat Smith železniške vozeve v velike redakcije in nihče se nad tem ne zgraža. Damske toaletne prostore v vagonih so spremenili v temnice za razvijanje fotografij. Stalno službo vrši lastni brzojavni urad in za zvezo med redakcijskimi vagoni so nastavljeni spretni služabniki. S svojimi uredniki se sestaja Smith vsako jutro v velikem salonskem vozu. — Vlak je opremljen tudi z radio-aparati.

Potujoča redakcija je oskrbljena z veliko zalogo pisarniškega materiala in z najboljšimi razmnoževalnimi stroji. Vsi agitacijski govori se razmnožijo in v krajih, kjer ni mogoče nastopiti, se razmečejo kot letaki. Ta agitacijski material je tehtal ob začetku turnee — 4 tone. Med vožnjo se ga je sicer že precej porabilo, novi govori in pozivi pa seveda tudi nekaj zaležejo.

Čudodelni rabin

Gora Kalvarija (Kalvarija) je mesteca, ki šteje 5.000 prebivalcev in leži približno 30 km daleč od Varšave. Mesto je ustanovil poznanjski škof Štefan Wierzbowski, ki je prinesel iz Palestine pest svete zemlje in napravil tamkaj Kristovo pot na Golgoto. Temelj mesta so tvorili trije samostani bernardincev, dominikancev in piaristov, ki pa sedaj ne obstoje več. V piaristovskem samostanu je sedaj zavetišče za onemogle in neozdravljive bolnike Varšave. Toda Gora Kalvarija je za žide sveto mesto, ker živi tamkaj čudežni rabin Alter, ki je poznan židom po vsem svetu kot Gerer Rebbe.

On ni navaden rabin. Ima teološko naobrazbo in dekret, da je »sveti mož«. Židovska legenda pravi, da je na vsem svetu 32 nepoznanih svetih ljudi in po božni židi se trudijo, da jih najdejo in se jim morejo pokloniti. Kadar postane kak žid po modrih nasvetih ali posrečenem zdravljenju bolnikov znan po vsej okolici, ga takoj proglase za čudodelnega rabina ali t. zv. »cadyka«. Dandanes je najslavnejši čudodelni rabin na Poljskem ravno Gerer-Rebbe, ki ga je priznalo že do 100.000 židovskih rodbin ne samo po vsem Poljskem temveč tudi po ostalih državah Evrope in Amerike.

Vsak dan prihajajo k temu čudodelnemu rabinu njegovi verniki po nasvet in blagoslov. Njegova klientela je zelo številna in požrtvovalna. Ako hoče kdo od njegovih vernikov odpreti trgovino, gre k njemu po nasvet in ga obenem obvesti, da ga je vzel za svojega kompanjona in da mu bo sigurno dal vsako leto del svojega čistega dobička. Po naziranju židovskih trgovcev si s tem korakom zagotove napredek trgovine, ker je izključeno, da bi Bog ne blagoslovil podjetja, v katerem je Rebbe za kompanjona.

Dober izgovor.

Prosim Te, posodi mi nekaj denarja!
Ga nimam pri sebi.
A doma?
Hvala Bogu, vsi so živi in zdravi!

Knjiga na čelu velikega pokreta

STRIC TOMOVA KOČA. — VELIKLITERARNI USPEH 19. STOLETJA —
VELIKA ČLOVEKOLJUBNA AKCIJA.

Tudi knjige imajo svojo usodo: prikazuje se in izginejo. Med velikimi literarnimi uspehi 19. stoletja roman pisateljice Beecher-Stowe: »Uncle Toms Cabin« — Stric Tomova kočica v prvi vrsti. To delo je preko noči proslavilo pisateljico, pri tem je pa tudi otvorilo težak a zmagoviti boj proti strašni krivici — proti suženstvu milijonskega zamorskega plemena.

Ta roman, ki se je silno priljubil starejšim generacijam po vsem svetu, je bil tekom kratkih let tiskan in prodan v milijonskih izvodih. Danes je pa širokim množicam že skoraj nepoznan. Mogoče bi bil popolnoma pozabljen kakor že toliko dobrih del, če ne bi prišel zopet do veljave potom filma.

Film vzbuja danes po širnem svetu zanimanje in spomin ne samo na strašno suženjsko dobo, temveč tudi na blago in pogumno ženo, ki je sama podvzela boj proti strašni krivici.

Harriet Beecher-Stowe se je rodila 14. junija 1812 v Litchfieldu (Connecticut) v Ameriki. Njen oče je bil kalvinistični duhovnik, pozneje vodja seminarja v Cincinnati. Harriet je pisala še predno se je l. 1834 poročila s profesorjem C. E. Stowe-jem. L. 1850 in 51 so v Ameriki samo duševno visoki ljudje obsojali suženstvo kot nekaj nečloveškega, mase pa niso poznale nobene razlike med zamorcem in domačo živaljo. In 5. junija 1851 je začel v »National Era« izhajati pretresljiv roman »Stric Tomova kočica«. Vsako poglavje je vzbujalo večjo pozornost in pisateljica je dobila od lista za honorar 300 dolarjev.

Neki bostonski založnik ji je predlagal, naj izda svoje delo v knjigi proti polovici stroška in dobička. Ker se je del stroškov zahteval vnaprej, ni mogla pisateljica sprejeti ponudbe. Izgovorila si je končno deset odstotkov dobička in prepustila je svoje delo založniku. Dogovor je podpisala 13. marca 1852 in še pred potekom enega leta je bilo prodanih 120 izdaj.

Roman je zbudil v življenju celo vrsto protisuženjskih lig in društev in pisateljico so vabili od vseh strani na predavanja v svrhu protisuženjske propagande. L. 1854 je prišla tudi v Evropo, kjer je bila njena knjiga tudi velikanska literarna senzacija. V Angliji se je tekom enega leta prodalo poldrug milijon izvodov. Pisateljica je v Angliji zbrala tudi velika denarna sredstva za propagando proti suženstvu. Ko se je vrnila v domovino, je vse svoje moči zastavila temu pokretu.

Za literarno delo ji je preostajalo vedno manj časa in — kar se je že večkrat dogodilo pri pisateljih, ki so ustvarili nekaj velikega — tudi pero ji je pešalo. O svojem slavnem delu je dejala: »Poveš mi je ležala na duši, morala je v svet, pisala se je sama —«. Ko je bila napisana, ko je ganila vest celokupnega človeštva ter zmagovito pobijala staro ukoreninjeno krivico, je bila tudi pisateljska doba gospe Harriet — končana.

Plodovitost, s katero je dosegla lepe uspehe tudi pred svojim velikim delom, je usahnila. Pisateljica se je uvrstila v množico blagih in pravičnih ljudi, ki so se ravno ob žalostni povesti strica Toma odločili za veliko akcijo človečanstva in pravice. Pisateljico je njeno lastno delo spremenilo v vneto agitatorico.

Gospa Beecher-Stowe je do svoje smrti v visoki starosti — 1. julija 1896 — sicer še mnogo pisala, a to je bilo vse v službi in zvezi pokreta za enakopravnost vseh ljudi. To ni bil več umetniški, temveč borbeni polet.

Slava pisateljice-umetnice se je spreminila v čast in slavo blage duše, velike dobrotne največjih revežev. V dobrobit največjih trpinov je delala toliko, da je postala ljubljena in spoštovana širom Amerike pri masah, ki so le malo vedele o pretresljivi povesti zamorskega strica Toma.

Suženjske verige so padle, samo nazadnjaštvo še vzdržuje nekaj predsodkov proti zamorcem in ko se tudi potomci nesrečnega sužnja strica Toma udeležujejo z velikimi uspehi na polju umetnosti in znanosti, je do konca človeštva zagotovljen časten spomin pisateljici in dobrotnici Beecher-Stowe.

Kdo je prvi slišal Nobilove klice na pomoč

Pri slavnostnem sprejemu »Krasina« v Leningradu je sodeloval tudi neki radio-amater, ki je prvi sprejel signale SOS, ki jih je poslala ponesrečena posadka generala Nobila. Ves svet se je takrat zanimal za usodo zrakoplova »Italia«. Na tisoče radiotelegrafistov je lovilo takrat valove, ki so prihajali iz polarnih krajev. In kmalu se je razširila vest, da je neki radio-amater ujel klic SOS. Bil je to Fedor Šmid iz Voznesenja v dvinski guberniji. Sedaj je Šmid tudi povedal, kako se je to zgodilo. Delal je vsak dan pri aparatu in skušal dobiti zvezo s Habarovskom. O katastrofi na Severnem tečaju ni imel niti pojma, ker prihajajo listi v te oddaljene kraje šele čez 14 dni. Čital pa je že poprej, da je general Nobil odplul na Severni tečaj. O priliki manipulacije z aparatom je čul na dolžni vala 30.35 nepričakovan signal SOS. Signali so se ponavljali v kratkih odmorih. Po signalu so se čule besede »Italia« in »Nobile«. Šmid se je posvetoval nato s svojim prijateljem Smirnovom in sta sklenila, da poročata brzojavno o svojem doživljanju v Moskvo. Nekaj dni kasneje je potem redno ujel iste signale. Šmid je še mladenič in sin učitelja. Z radiom se je pričel baviti pred dvema letoma in se je sam naučil Morsejevega znamenja. Sedaj se urejuje material o ekspediciji »Krasina« in bo gotovo tudi ta dogodek zavzemal v knjigi važno mesto.

Kuhinjska knjiga.

V naši kuhinjski knjigi je toliko napak. Ali si to že videl? Videl še ne, pač pa okusil.

Sokolstvo

Moralna vzgoja Sokolstva

Veliki apostol sokolski Miroslav Tyrš je rekel: »Samo oni narod bo premagal in ugonobil zlo, ki ga tišči, kateri skrbi zato, da bodo njegovi člani telesno in moralno krepki.«

To resnico je našel Tyrš, ko je proučeval zgodovino grškega naroda, ki je šestokrat ubranil svojo zemljo pred mogočim številnejšim sovražnikom, ker je posvečal mnogo pažnje vzgajanju telesnih in duševnih vrlin. Mladina, naraščaj je slabost, in bodočnost vsakega naroda. Naraščaj, odgojen in zdrav, znači zmago, naraščaj zanemaren znači slabost, a naraščaj, pokvarjen v korenu, znači propast naroda.

Kolikor vrednosti ima telesna vzgoja, toliko je ima moralna vzgoja, ki mora iti vzporedno s telesnim odgojem.

Zamislimo si Sokola, fizično idealno vzgojenega, a brez oplemenjenih duševnih in moralnih lastnosti! Taka vzgoja bi bila mrtev narodni kapital.

Zato ne sme v telovadnici biti vežbanja brez par minut razgovora o vseh vprašanih, ki se tičejo sokolske vzgoje v vseh smereh.

Vsak Sokol si mora biti svest, da telovadba ne razvija samo njegovih fizičnih, ampak tudi njegove duševne sile.

Z neutrudljivim vežbanjem postajamo vztrajni, a vztrajnost je vrlina, brez koje ni napredka v življenju.

Vztrajnost je potrebna v vsakem delu, ker se brez nje ne more dokončati nobeno delo.

Telovadba vzgaja čvrstost volje, ki je glavna podlaga dobre moralne vzgoje. Čvrsta volja reši človeka iz mnogih izkušenj, odvaja ga od grdih lastnosti, ki imajo čisto pogubne posledice za duševni in telesni napredek. Čvrsta volja premaga vsako zlo.

Telovadba razvija smelost, ki je potrebna za izvršitev važnih nalog v življenju. Smel človek ne izgubi v težkih časih prisotnosti duha, temveč se bori z zlom in ga premaga.

S telovadbo v sokolski dvorani negujemo ljubezen za obče dobro naroda in za domovino.

Človek mora ubijati v sebi grdo nesebičnost in gojiti ljubezen do bližnjega, zlasti do domovine, koje otroci smo vsi in do koje nas vežejo dolžnosti.

Ta čut domovinske ljubezni nam je tem bolj potreben, ker vemo, koliko ne prijateljev imamo v neposredni bližini. Važna pridobitev, ki nam jo da telovadba, je koristno uporabljanje časa.

Čas je denar, pravi star pregovor; kdor ga ne zna umno izkoristiti, ta zastonj troši energijo ter škoduje sebi in skupnosti.

V telovadnici se naučimo točnosti; to pa je odlika, brez katere dobro vzgojen človek ni mogoč.

Ena najvažnejših vrlin, ki jo pridobimo s telovadbo, je obvladovanje samega sebe.

Effekti: razburjenost, jeza, strast, naglica in drugo ne napravljajo človeka samo nezmožnega za delo in družbo, ampak mu uničujejo tudi telesne sile.

Z obvladovanjem samega sebe odvrnemo mnogo neprijetnosti v življenju.

zatiramo v sebi nagone, ki približujejo človeka živali, in vežbamo ona nežna ter plemenita svojstva, ki človeka napravljajo človeka.

Koliko primerov neobvladovanja strasti čitamo v dnevnih listih!

V telovadnici se budi ljubezen do dela. Tu delamo vsi brez razlike, vsak po svojih sposobnostih. Tako se navadimo na delo; to vrlino prinesemo v javno življenje in tako zatiramo vsako sled lenobe, ki se v nobenem oziru ne sme pojaviti v Sokolstvu.

Sokolstvo nas uči spoštovati one, ki so s svojim delom pomagali Sokolstvu napredovati; to prenesemo v javno življenje in spoštujemo vse one, ki ne delajo samo zase, ampak tudi za skupnost.

V telovadnici se naučimo vzdržnosti: vse svoje življenje in delo uravnomo po načelu: »Celota je vse, poedinec nič« in tako doprinasmo k poboljšanju in znanosti vseh življenjskih neprilik.

Najmočnejše sredstvo za moralno vzgojo je disciplina samega sebe. Ko dosežemo to, potem se bo telesna in duševna vzgoja izpopolnila; telo bo postalo služabnik duha in izvršitelj njegove volje.

Glavno mesto s 380 prebivalci

Godthaab, glavno mesto Groenlandije praznuje letos svojo 200 letnico. Ustanovitelj te naselbine je misijonar Egede, norveški rojak, ki je l. 1728 prišel v Groenlandijo ter dal svoji koloniji ime Godthaab — to je dobra nada. Misijonarja in njegove tovariše je sprva podpirala neka trgovska družba, pozneje je pa prišla kolonija pod dansko pokroviteljstvo. Vsa dežela ima danes 15.000 prebivalcev in v »glavnem mestu« Godthaab jih je 380. Mesto ima tiskarno, misijonsko postajo in semenišče. Dežela je pod ledom ter je obljubena le na zapadu na 100 do 150, vzhodno pa na 15 do 30 km širokem pasu.

Klub visokih

Nikjer na svetu ni toliko klubov kot v Londonu. Vsaka razvada in vsako zanimanje ima svoj klub. Tako imamo tudi klub visokih. V njem so ljudje, visoki nad 180 centimetrov. Manjših ne sprejemajo. Ta klub je kakor nekdanja cesarska garda na Dunaju. Po statističnih podatkih naborov je francoski profesor Denier ugotovil, da imajo največ visokozraslih ljudi Anglija, Skandinavija, Holandska, severna Nemčija, Finska in del Balkana. Srenjeveliki možje dominirajo v Belgiji, severni Franciji, Rusiji, Nemčiji in Švici, najmanjši so pa na Poljskem, Madžarskem, v južni Italiji in Španiji.

Dekliški razgovor.

To je gotovo, da se ne bi poročila z možem, ki smrči v spanju. Dobro, samo kako boš dognala, če smrči ali ne.

Srečen konec.

Ali je imela igra, ki so jo sinoči predstavljali v gledališču, srečen konec? O da, vsi smo bili veseli, ko je bil konec.

Edgar Wallace:

Žaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

»Sedi,« je dejal.

Govoril je naglo in poslovno. Ko ji je sedel nasproti, je pričakovala, da bo snel masko. Toda motila se je. Skozi steklo njegove maske je videla, kako so jo opažovale krute in srepe oči.

»No — Ela Bennet, me hočeš poročiti? Ali pa hočeš raje v dobrodošli nič? To kočjo zapustiš kot moja žena ali pa kot mrljč.« Vstal je, stopil k steklenim cilindrom in tipal z nohtom po njih. »Ene ga od teh bom razbil in snel svojo masko. Predno umreš, boš imela vsaj to zadoščenje, da boš vedela, kdo sem. Toda komaj tedaj, predno umreš.«

»Nikdar Vas ne bom poročila!« je zaklicala. »Nikdar! In če ne bi bilo drugega vzroka, že radi komplota proti mojemu nesrečnemu bratu ne.«

»Tvoj brat je norec,« je dejal z vot-

lim glasom, in nikoli mu ne bi bilo treba prestatih teh muk, ako bi mi bila Ti že tedaj obljubila, da me poročiš. Pripravljenega sem imel moža, pol norca, ki bi bil priznal, da je ubil Lewa Brady-a in jaz bi bil prevzel nase celo riziko, da bi njegovo priznanje podpiral.«

»Ali — zakaj me hočete pravzaprav poročiti?« je vprašala.

Zvenelo je bahalno, skoraj neumno, toda situacija je bila tako groteskna, da je govorila hladnokrvno in brez vsake notranje vznemirjenosti.

»Ker Te ljubim,« je bil odgovor. »Če Te ljubim tako kakor Gordon, ne vem. Lahko je mogoče, da si Ti nekaj, česar ne smem nikdar posedovati in se mi zdi zato dražje od vsega drugega. Nikdar se še ni nekaj mojim željam protivilo.«

»Prej mi bo smrt dobrodošla,« je dejala hitro in slišala zopet njegovo pritajeno hihitanje.

»So še hužje stvari od smrti za občutljivo dekle,« je dejal pomembno, »in Ti boš umrla komaj tedaj, ko bo vse pri kraju.«

Pogledal je in nekaj v njegovih očeh ji je ustavljalo kri.

»Mogoče ne boš nikdar videla mojega obraza,« je rekel in segel z roko po petrolejski svetilki, ki je stala na mizi. Počasi jo je privijal, da je postajalo temnejše in temnejše.

Tedaj se je slišalo na vratih pritajeno trkanje:

»Tap — tap — taptaptap — tap.«

»Žaba« je stal mirno z roko ob svetilki.

Trkanje se je ponovilo. Odvil je nekoliko luč in šel proti vratom.

»Kdo je tu?« je vprašal.

»Hagen!« je odgovoril globok glas in »žaba« je stopil začuden za korak nazaj.

»Hitro, odprl!«

»Žaba« je odmaknil težek železni drog, potegnil iz žepa ključ in odprl.

Hagen, kako si se osvobodil?«

Vrata so se s tako silo odprla, da je omahnil proti steni, Ela je pa kriknila od veselja.

Bil je Joshua Broad.

»Nazaj!«

Ni je pogledal, toda Ela je vedela, da so bile te besede namenjene njej in obšla je v kotu kakor podoba iz kamna. Broadove roke so tičale globoko v žepih njegovega plašča. Njegove oči niti za trenutek niso zapustile maske.

»Harry,« je dejal pritajeno, »Ti veš, kaj zahtevam.«

»Vzami, kar Ti gre!« je zakričal »žaba«. Dva strela sta se začela naenkrat in »žaba« je omahnil proti steni. Njegova noga je bila oddaljena od cilindrov in za par centimetrov in dvignil jo je. Toda Broad je sprožil še enkrat in »žaba« je padel vznok, njegova glava pa butnila ob peč. Še enkrat se je dvignil na noge, a je zopet padel s kratkim, zamrlim vzdihljajem nazaj, — roke široko razprostrate.

Potem so se slišali glasovi od zunaj, ropot korakov na blatnem, peščenem potu in John Bennet je skočil v sobo. Ela se mu je vrgla v naročje. Elk in Dick sta obstala ob vratih in gledala to sceno.

Sport

Nedeljski program.

Ob 9. dop. mladini ISSK Maribor:SK Rapid.

Ob 30.30 treningtekma I. družina ISSK Maribora proti rezervi. Obe tekmi bo sta na igrišču ISSK Maribora.

Ob 13.30 prv. rez. SK Rapid:SK Železničar.

Ob 15. SK Rapid:Austria Celovec, obe na igrišču SK Rapida.

Tekme se morajo radi kratkega dneva točno začeti.

Na igrišču SK Rapida bo mednarodna tekma med SK Rapidom in Austrijo iz Celovca, ki nastopi prvič v našem me-

Kdo pravi

da so Karo čevlji dražji kakor drugi? Kvaliteta teh čevljev bi sicer opravičila višje cene a Vi ne plačate za Karo čevlje niti dinarja več kakor za druge izdelke, dobite pa za isto ceno ali še ceneje najboljše kar se dobiti more. Prepričajte se!

2009

KARO Koroška cesta 19

stu. Goji lepo kombinacijsko igro in so igralci tehnično na precejšnjem višku. Tekma bo nudila sigurno lep in zanimiv sport.

V predtekmi nastopita rezervi SK Rapid:SK Železničar v prvenstveni tekmi. Ker razpolagata obe moštvi z jako dobri igralci, bo tudi ta tekma zanimiva.

Na treh frontah

ISSK Maribor nastopi s tremi moštvi in sicer I. moštvo v Celovcu proti tamkajšnjemu prvaku KAC v naslednji postavi: Geuer, Koren, Unterreiter, Hreščak I. Pepo, Prevč, Pepček, Hreščak II, Tonček II, Vodeb, Čmril, rez. Tonček I. Maribor odpotuje v nedeljo zjutraj ob 5.30. Rezerva poizkusi svoje moči proti SK Ptuj v Ptuj. Moštvo SK Ptuj, ki je še letos nismo imeli priliko videti, naj ima s to tekmo generalni trening za pr-

MALI OGLASI

Snežni čevlji, galoshe najboljših svetovnih znamk po brezkonkurenčnih cenah prodaja tudi na veliko Jos. Moravec, Maribor, slovenska ul. 12. Najstarejša popravilnica za gumi čevlje. 1848

Suha bukova drva, premog, kolobarji in vsakovrsten rezan les najceneje pri Piščancu na Državni cesti. 1872

Velika izbira sukna za moške in ženske plašče od Din 50.— naprej pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17. XX

Samo Din 26—28 plačate za podplatanje ženskih čevljev in Din 72—38 za podplatanje moških čevljev. Tudi vse čevlje z gumijastimi podplati in snežne čevlje sprejema v popravilo po najnižjih cenah »Brzopodplata«, Tattenbachova, ulica 14. 1898

Režila za brivske aparate Gillette, M. M., Mond, Extra in vse brivske potrebščine nudi najugodnejše Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska ulica 26. 1920

Hitro popravilo ur, ceno in točno z 1—5 letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica 8. Po stenske in stojee ure se pride na dom! 1887

Učenca sprejme A. Zahradnik, brivec, Slovenska ulica 12. 1980

venstvene tekme. Mladina igra ob 9. na igrišču Maribora prijateljsko tekmo z mladino SK Rapida.

MOLNP.

G. Ilvar se naproša, da prevzame blagajno pri mladinski tekmi ob 9. na igrišču ISSK Maribora.

ISSK Maribor—hazena odsek.

V nedeljo ob 10.30 dop. strogo obvezen trening vseh igralcev. Načelnik.

Spominjajte se CMD

Strojna pletilka

izvežbana, se takoj sprejme v stalno službo. Pletarna, Koroška cesta 34. 1999

Čisto, meblvano sobo,

v sredini mesta, po mogočnosti v parterju z električno razsvetljavo, s strogo separiranim vhodom, išče soliden gospod s 1. novembrom. Ponudbe pod »Samec« na upravo lista. 2000

Oddam takoj

ali s 1. novembrom lepo solnčno sobo s posebnim vhodom v bližini parka mlademu, solidnemu gospodu ali dijaku. Naslov pove uprava lista. 1990

Velurje za damske plašče,

pliš, barbente, flanele kupite najceneje v manufakturni trgovini Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5. 1991

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Sobo in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Električne instalacije

popravila, svetilke, likalnike, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. XX

Modna trgovina

ANTON PAS

Maribor, Slovenska ul. 4

Potrebščine za krojače in šivilje

Sprejem učenca, ki ima veselje do čevljarstva. Josip Sulič, Aleksandrova c. 30. 2020

Oddam sobo

z vso oskrbo, mesečno Din 6.50. Sovinc, Aleksandrova c. 51/I; dvorišče. 2021

Sladki vinski mošt

domače krvave, jetrne in pečene klobase, bovla in drugo. Godba. Zbirališče copatarjev. Mariborski dvor Oset. 2013

Bučno olje,

sveže in prvovrstno. Tovarna bučnega olja, Maribor, Pod mostom 7, desni breg Drave. 2015

Kdor posodi Din 5000

po 8%, dobi sobo in kuhinjo. Naslov pove uprava list. 2006

Novo stanovanje,

obstoječe iz 2 sob, kuhinje s pritliklami oddam na Tržaški c. št. 82. 2002

20 zidarjev

pri dobri plači išče »Obnova« pri Doktor in drug, Maribor, koroški kolo-dvor. 2004

Gospodična

s primerno izobrazbo k dvema otrokoma se sprejme. Naslov v upravi. 2005

Prazno sobo

čisto, solnčna stran, z električno razsvetljavo in celo oskrbo išče stara dama. Ponudbe na O. R. Krekova ulica 8/I, desno. 2007

Čedno postrežnico

iščem za 2 uri dnevno. Zglasiti se na Tržaški cesti 5. 2001

Lepo opremljeno sobo

oddam, event. sprejemem sestanovca ali sestanovalko. Naslov v upravi. U Dekle, 2008

Potnike(ce) in zastopnike(ce)

za Slovenijo, Prekmurje in Medjumurje, kateri obiskujejo sploh vse trgovine, industrije, uradnike in privatnike za zelo dober predmet iščemo. Zasluzek dnevno 100 do 300 dinarjev. Prvi mesec za provizijo po dobrem uspehu tudi fiksno plačo. Biti morajo zgovorni in inteligentni. Ponudbe z 3 dinarsko znamko in sliko na poštni predal 249 Ljubljana. 2024

Razpis.

Posojilnica v Mariboru razpisuje štiri ustanovna mesta po Din 300.— dr. Franca Rapoca dijaške ustanove.

Pravico do ustanove imajo visokošolci slovenske narodnosti iz mariborskega in šoštanskega okraja.

Prošnje z domovnico, zadnjim šolskim izprijemalom in ubožnim listom se naj vložijo do 30. oktobra v posojilnični pisarni v Narodnem domu.

V Mariboru, dne 19. oktobra 1928.

Dr. V. Kac.

E 3665/28

16

Dražbeni oklic.

Dne 14. decembra 1928 dopoldne ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga Sv. Magdalena vl. št. 327 cenilna vrednost: 104.253.50 Din najmanjši ponudek: 52.126.75 Din.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IV., dne 6. oktobra 1928. 1993

Pojedina klobas

raznih vrst v soboto in nedeljo v brezalkoholni restavraciji

„Pri zvezdi“

Pod Mostom št. 11.

Cene izredno nizke, postrežba solidna. Vsak čas na razpolago topla in mrzla jedila. Za obilen obisk se priporoča.

2012 Ana Liubi

Spomnite se CMD

Spomnite se CMD

Novi uspehi na

„WAFFENRAD“

znamke zmagovalca pri nedeljskih dirkah kolesarskega društva „Perun“

Glavni dirkači: zmagovalci: Jurij Ivan na „Steyr kolesu“ drugi: Lakner Rudolf na „Steyr kolesu“ tretji: Strucel Franjo

Junior dirkači: zmagovalci: Vencel Božidar

Glavno zastopstvo in zaloga:

BOGOMIR DIVJAK, Maribor Glavni trg št. 17 2025

**VSI, KI SO SI ŽE
IN VSI, KI SI ŠE NISO**

ogledali bogate, izbirne zaloge

KRZNA

pri trdki

L. ORNIK, MARIBOR
KOROŠKA 9

naj se čim prej odločijo za nakup, kajti
povpraševanje je veliko in najlepši komadi
bodo kmalu razprodani. 1787

Tapetniška dela!

Popravila žičnih vložkov prvovrstno in naj-
cenejše. Garniture, otomane, žične vložke,
preproge, zavese, madrace, sobne in kuhinjske
opreme itd. dobite ceneje kakor povsod drugod

pri **Servatu Makotter-ju, Maribor,**
Krekova ulica št. 6 1911

Naznanilo prevzema!

Cenj. občinstvu vljudno naznanjava, da sva
prevzela gostilno na **Koroški cesti 48**
od g. Dergasa. Prizadevala si bova, da po-
streževa cenj. goste kar najbolje. Na razpo-
lago bodo vedno mrzla jedila ter prvovrstna
vina lastnega pridelka. 2010

Za mnogobrojni obisk se priporočava
Aloizija in Anton Lipovšek

Kolonijalno in špecerijsko blago
najboljše kvalitete nudi naj-
ugodnejše na drobno in debelo

Leopold Gusel, Maribor.

Koroška cesta 16 1967

Vinski mošt

dalmatince, prvovrstni filtrirani beli in črni, se toči v

Prvi dalmatinski kleti
Maribor, Mesarska ulica št. 5

K obilnemu obisku se priporoča **Jos. Povodnik**

ZEISS

**PUNKTAL STEKLO
SAMO
NE ZADOSTUJE!**

Temeljni pogoj dobrih
očal in zboljšanje vida
je pravilno sedlo. To uvi-
dite takoj, če si nabavite

**Petelnova očala z
Zeiss-punktal steklom.**

Ta najnatančnejša umer-
jena očala so najpopol-
nejša opora. **Specijalna**
delavnica za očesno
optiko pod vodstvom
diplomiranega optika
E. PETELN, absolventa
strokovne visoke šole za
optiko v Jeni.

J. PETELN
Maribor, Gosposka 5

Zastopniki se iščejo!

Spominjajte se CMD!

Stalne krajevne zastopnike

proti stalni mesečni plači
poleg dobre provizije,
sprejememo takoj za likra-
tiven predmet. Cenj. po-
nudbe pod „Uspešno“ na
upravo lista. 1978

Za žaganje drv

z motorno žago se priporoča
Karol Kresnik
Državna cesta št. 20

TAPETNIK

OSKAR WISTAN
Maribor, Koroševa u. 4

se cenj. občinstvu najto-
pleje priporoča. - Izvršuje
popravila tudi na domu.

Šuhe gobe
plačuje najvišje

M. Geršak & Co.

Ljubljana, Prečna ulica 4
(poleg mestne ljudske kopeli.)
Telefon 2329 1912

Damske

2016 **klobuke**

v veliki izbiri dobite
najcenejše pri modistinji

M. JAHN
Maribor, Stolna ulica 2

Popravila točna in solidna!

Kmetovalci pozor!

Kar je bilo nekdanj, to velja tudi
danes. Uporabljajte staro vse-
stransko preizkušeno sredstvo
redilni prašek za živino, po-
sebno za prešiče:

„MASTELIN“

zakonito zavarovana znamka

Samo poskusite in prepričali se
bode! Dobi se v vseh trgo-
vah na deželi in v glavni zalogi

A. KOSEC, MARIBOR

Pletenine vseh vrst

kakor telovnike, poluvere,
obleke za dame in otroke
priporoča

**Strojna pletarna
Šegula**

Maribor, Koroška c. 34
Sprejemajo se tudi naročila
po meri. 2014

Kavarna Jadran

vsako soboto in nedeljo

KONCERT

VINSKE SODE

polovnjake po 3001 statine do
800 l in razne druge velike vin-
ske sode poceni na prodaj. Na-
slov pove uprava lista. 2023

Ceneno češko perje!

1 kg sivga opuljenega perja 70 Din, napol-belo
90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din,
mehko kot puh 200 in 225 Din, boljša vrsta
275 Din. Pošiljate carine prosto, proti povzetju,
od 300 Din naprej poštne prosto. Vzorec zastoj.
Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame nazaj.
Naročila samo na **Benedikt Sachs, Lobež št. 4, Pizna, Češko-**
slovaška. — Poštne pošiljke rabijo iz Českoslovaške v Jugosla-
vijo približno 10 dni. 1963

Vazelino

in kremo za čevlje, motvoz, vrvarske izdelke,
pletanine, drobnarijo, parfumerije, papir in
šolske potrebščine, baterije, žepne svetiljke itd
Na debelo in drobno priporoča

DRAGO ROSINA, MARIBOR,
Vetrinjska ulica št. 26 2008

Gostilna „Staro Melie“

(nasproti vojašnici Kralja Petra) Meljska cesta 33

se priporoča cenj. občinstvu s prvovrstnim domačim
in dalmatinskim vinom. Stari rizling Din 18,—, stari
halošan Din 16,—, novi mozler 14,—, traminec 12,—.
Topla in mrzla jedila vsak čas na razpolago. Postrežba
točna. — Za obilen obisk se priporočata

Slava in Jože Julinek 2011

Iščemo osebe

v vseh mestih

kot **vodje filijalk.** Posebnega znanja,
skladišča ali kapitala za podjetje ne zahte-
vamo. Mesečni dohodki okrog 150 do 200
dolarjev. Vprašati na: 1966

**The Novelty-Company in
Valkenburg Limburg (Holland)**

E 5589/28-11

Dražbeni oklic

Dne 7. decembra 1928 dopoldne ob 11. uri bo pri pod-
pisanem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin, zemljiška
knjiga Kamnica, vl. št. 57, cenilna vrednost 85.744,80 Din;
vrednost pritikline 5.755 Din (všteta pod cenilno vrednostjo);
najmanjši ponudek 57.164 Din.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,

dne 3. oktobra 1928. 1948

E 6198/28-9

Dražbeni oklic

Dne 7. decembra 1928 dopoldne ob 9. uri bo pri podpi-
sanem sodišču v sobi št. 27. dražba nepremičnin, zemljiška
knjiga Grajski marof, vl. št. 67; cenilna vrednost 2.577.782,75
Din; najmanjši ponudek 1.288.891,58 Din.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit
na uradni deski okrajnega sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru,

dne 2. oktobra 1928. 1947